

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace
Wissenschaftliche Bibliothek in Liberec
Research Library in Liberec
Rumjancevova 1362/1, CZ 460 53 Liberec
telefon: +420 482 412 111, telefax: +420 482 412 122
library@kvkli.cz

Bibliothek Liberec

Stanu se menším a ještě menším, až budu nejmenším na celém světě. *Die Welt ist alles, was der Fall ist.*
Nothing to be done. Sem, knihomilče, knihu zvláštní žádáš-li mít! Vedle vrcholku krkonošských alpských objevů a se v Čechách po odpačnutí údá přitní luhá země i na temeni Ještěda.
Blázniviny se rozlévají nazdarbůh. *Knihovna Liberec*
Es war spät abends, als K. ankam. *Library Liberec*
»Kde jsem se to zase ocitl?« divil se Krtek, když vyšplhal na svůj krtinec uprostřed dětského břáše a zvědavě se rozhlížel.
Být básníkem, to není jenom tak. Mnozí odivilivci, když se octli na počátku velkolepého městečka června, usedají do stínu platanů a jejich urputné vzezření se stává mírným.
Byl pozdní večer – první máj, večerní máj – byl lásky čas. *Sivam santamidjam varam lokapalam parabrahma lingam bhadže pandurangam.* Oh, moje Manon!
Slunko bylo u samého západu a svatojánská broučci vstávali. *Dalle finestre di questa casa si vede il nulla.* Odpusť, kdo hvězdám nevěříš. *From fairest creatures we desire increase, that thereby beauty's rose might never die.*
www.kvkli.cz

Zpráva o výkonu regionálních funkcí knihoven v Libereckém kraji za rok 2022

březen
2023

Obsah

1. Základní cíle regionálních funkcí v rámci Libereckého kraje a jejich zajištění.....	2
1.1 Síť veřejných knihoven v Libereckém kraji	2
1.2 Personální zajištění výkonu regionálních funkcí v Libereckém kraji	4
2. Plnění základních úkolů a standardů regionálních funkcí v rámci Libereckého kraje.....	5
2.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy	7
2.2 Statistika a hodnocení činnosti knihoven	7
2.3 Vzdělávání knihovníků, porady.....	7
2.4 Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce.....	9
2.4.1 Zajišťování dopravy spojené s výkonem regionálních funkcí.....	10
2.5 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů	10
2.6 Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele knihovny.....	10
2.7 Podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	11
2.8 Servis automatizovaných knihovních systémů.....	12
2.9 Další služby zajišťované pověřenými knihovnami	12
3. Finanční zajištění regionálních funkcí knihoven v Libereckém kraji.....	13
Příloha: Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí v roce 2022	15

1. Základní cíle regionálních funkcí v rámci Libereckého kraje a jejich zajištění

Krajská vědecká knihovna v Liberci v souladu se **Zákonem č. 257/2001 Sb. o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb** plní a koordinuje plnění regionálních funkcí v Libereckém kraji.

Náplň činnosti na krajské i okresní úrovni vychází z **Metodického pokynu Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky**.

Základním dokumentem na krajské úrovni je poté **Koncepce zajištění výkonu regionálních funkcí v knihovnách Libereckého kraje 2021-2027**.

1.1 Síť veřejných knihoven v Libereckém kraji

Na výkonu regionálních funkcí v Libereckém kraji se kromě Krajské vědecké knihovny v Liberci podílí ještě tři pověřené knihovny, a to Městská knihovna v České Lípě, Městská knihovna v Jablonci nad Nisou a Městská knihovna v Semilech.

Síť knihoven a obsluhované knihovny v roce 2022:

Region	Pověřené knihovny		Profesionální knihovny		Neprofesionální knihovny		Z toho obsluhované knihovny
	Knihovny	Pobočky	Knihovny	Pobočky	Knihovny	Pobočky	Knihovny i pobočky
Česká Lípa	1	4	7	2	34	1	46
Jablonec nad Nisou	1	4	7	1	26	2	35
Liberec	1	6	10		46	6	62
Semily	1	1	8	4	56	2	68
Celkem	4	15	32	7	162	11	211

Počet obsluhovaných knihoven zůstává neměnný oproti roku 2021. Kromě veřejných nabízí v Libereckém kraji své služby veřejnosti i 17 registrovaných knihoven se speciálními fondy. Do počtu obsluhovaných knihoven nejsou započítávány, pověřené knihovny s nimi nemají uzavřené smlouvy o poskytování služeb, metodickou pomoc na vyžádání však neodmítnou.

V roce 2022 se v okrese Česká Lípa změnilo personální obsazení ve třech neprofesionálních knihovnách - v Mařenicích, Pysku a Stružnici. K personální výměně došlo i v Městské knihovně Doksy. K významné změně došlo i v Městské knihovně Cvikov – na uvolněné místo ředitele bylo vyhlášeno výběrové řízení a nová ředitelka nastoupila 1. 2. 2022. V Místní knihovně Kuřívody proběhly větší stavební úpravy včetně výměny nábytku, v pracích se bude pokračovat i v příštím roce. V Místní knihovně Dubá pokračovala obnova nábytku v oddělení pro dospělé. Knihovna v Provodíně získala navíc jednu místnost a vybudovala zde oddělení pro děti, čímž získalo oddělení pro dospělé čtenáře více místa.

V okrese Jablonec nad Nisou došlo v roce 2022 ke dvěma výraznějším prostorovým změnám v knihovnách. Obecní knihovna v Loužnici díky aktivitě nové knihovnice prošla zásadní proměnou. Knihovna byla nově uspořádána a vymalována, změnila výpůjční dobu, obsluhuje knihobudku na obecním úřadě a začala se aktivně podílet na kulturním životě v obci. Knihovna uspěla i s žádostí o dotaci v programu VISK 3 a během roku 2022 migrovala z AKS Clavius na Tritius. Na podzim byla v nových prostorách otevřena také knihovna v Nové Vsi nad Nisou. Nachází se nyní na výhodnějším místě v centru obce, je bezbariérová a zcela nově zařízená.

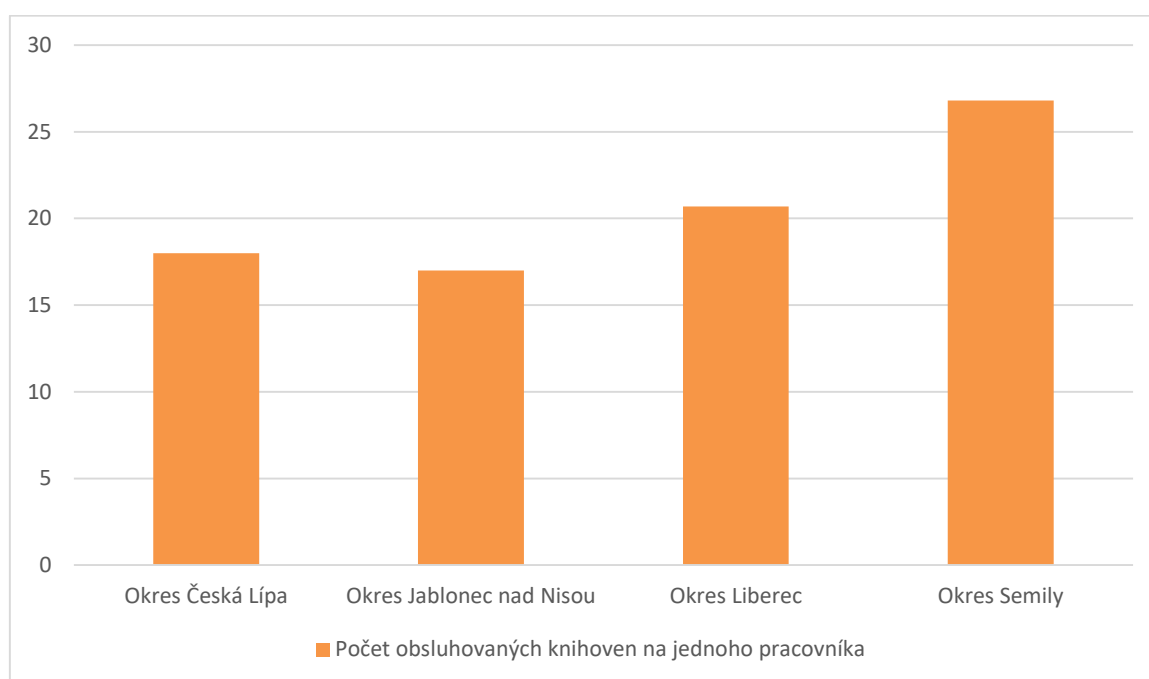
V okrese Liberec došlo v roce 2022 k personálním změnám v šesti knihovnách - ve Frýdlantu, Nové Vsi, Lázních Libverda, v Novém Městě pod Smrkem a ve Světlé pod Ještědem v Hodkách a Rozstání. Co se týče prostorových úprav v knihovnách, v roce 2022 k nim docházelo spíše výjimečně. Rozsáhlejší úpravy proběhly pouze v Místní knihovně ve Višňové, kde se podařilo zrekonstruovat jednu z místností knihovny, kde je umístěno dětské oddělení. V dalších letech by zřizovatel chtěl postupně obnovit i zbývající prostory knihovny.

K několika větším změnám došlo v roce 2022 v okrese Semily. Místní knihovna v Horní Branné, která se nachází v prostorách zámku, byla rozšířena a byly pořízeny nové regály. Obecní knihovna Studenec v minulém roce podstoupila rozsáhlou rekonstrukci prostoru, došlo ke zvětšení plochy a nákupu nového vybavení. V sousedních místnostech vznikl prostor galerie, která je otevřená v otevíracích hodinách knihovny a knihovnice se starají o její chod i program. Z důvodu rekonstrukce byla ve sledovaném roce také uzavřena Místní knihovna Loučky.

1.2 Personální zajištění výkonu regionálních funkcí v Libereckém kraji

Počet pracovníků zajišťujících výkon regionálních funkcí v Libereckém kraji zůstává beze změn oproti loňskému roku, jedná se o 11,5 pracovníků. Do celkového počtu je započítán i pracovní úvazek krajské metodičky a řidičů zajišťujících rozvoz výměnných fondů a dalších materiálů po okresech. Počet obsluhovaných knihoven na jednoho metodika je v kraji průměrně 20,8. Ve skutečnosti ale není rozložení v rámci okresů rovnoměrné, dlouhodobě vyšší počet obsluhovaných knihoven na jednoho pracovníka je na Semilsku.

Počet knihoven na jednoho metodika v roce 2022:

2. Plnění základních úkolů a standardů regionálních funkcí v rámci Libereckého kraje

Rok 2022 byl pro regionální funkce v Libereckém kraji ve znamení návratu k normálnímu fungování po dvou velmi nestandardních letech. Protiepidemická opatření se již téměř nedotkla standardů pro výkon regionálních funkcí. Můžeme pozorovat, že některé ukazatele se vrací na původní úroveň před pandemií, ale zatím se nedá mluvit o úplném návratu k předkriзовé situaci.

V Libereckém kraji je praxe v poskytování jednotlivých služeb v jednotlivých okresech poněkud odlišná, jak je možné vidět v tabulce níže. Vychází z dlouholetých tradic, z podmínek jednotlivých pověřených knihoven i knihoven a obcí v obvodu působnosti. Každá z pověřených knihoven v některé z činností vykazuje vyšší výkony než ostatní, ať už se jedná o vysoký počet zpracovaných knih, rozeslaných výměnných fondů apod. Vyšší počet knihoven na jednoho pracovníka na Semilsku je kompenzován poměrně nízkým nákupem z prostředků obcí, který nemá v této oblasti tradici.

Obecně je také platné, že menší procento na nákup výměnného fondu z celkové dotace na regionální funkce v Libereckém kraji (pohybuje se vždy pod celostátním průměrem) je vyváženo poměrně vysokým počtem nákupu do vlastních knihovnických fondů knihoven, které zařizují pověřené knihovny. **Liberecký kraj vykazuje jedno z nejvyšších procent obcí, které nakupují pro své knihovny prostřednictvím pověřených knihoven, a také jednu z nejvyšších finančních částek na nákup do vlastních fondů knihoven.**

Statistické průměry výkonu služeb regionálních funkcí v roce 2022 v okresech:

	Okres Česká Lípa	Okres Jablonec	Okres Liberec	Okres Semily	Liberecký kraj celkem
Počet obsluhovaných knihoven (bez PK)	45	34	62	67	208
Počet přepočtených odborných pracovníků RF	2,5	2,0	3,0	2,5	10,0
Počet knihoven na 1 pracovníka	18,0	17,0	20,7	26,8	20,8
Počet metodických návštěv	205	78	129	162	574
Průměr na 1 pracovníka	82,0	39,0	43,0	64,8	57,4
Průměr na 1 knihovnu	4,6	2,3	2,1	2,4	2,8
Počet svazků VF v rozeslaných souborech	9 165	5 489	8 362	7 290	30 306
Průměr na 1 pracovníka	3 666,0	2 744,5	2 787,3	2 916,0	3 030,6
Průměr na 1 obslouženou knihovnu	247,7	177,1	149,3	145,8	174,2
Počet expedovaných souborů VF	122,0	114,0	190,0	210,0	636,0
Průměr na 1 obslouženou knihovnu	3,3	3,7	3,4	4,2	3,7
Počet sv. nakoupených z prostředků obcí	3 231	2 179	2 909	467	8 786
Průměr na 1 pracovníka	1 292,4	1 089,5	969,7	186,8	878,6
Průměr na 1 obsluhovanou knihovnu	71,8	64,1	46,9	7,0	42,2
Počet obslužených knihoven	31	26	52	10	119
Průměr na 1 obslouženou knihovnu	104,2	83,8	55,9	46,7	73,8
Procento obslužených knihoven z obsluhovaných	69%	76%	84%	15%	57%
Počet zpracovaných sv. knih	3 444	2 844	3 095	2 021	11 404
Průměr na 1 pracovníka	1 377,6	1 422,0	1 031,7	808,4	1 140,4
Průměr na 1 knihovnu	76,5	83,6	49,9	30,2	54,8
Počet obslužených knihoven	32	26	52	16	126
Procento obslužených knihoven z obsluhovaných	71%	76%	84%	24%	61%
Počet revidovaných svazků knih	29 909	16 877	52 685	33 194	132 665
Průměr na 1 pracovníka	11 963,6	8 438,5	17 561,7	13 277,6	13 266,5

2.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

V rámci Libereckého kraje bylo v roce 2022 poskytnuto 693 konzultací a provedeno 586 metodických návštěv (včetně krajské funkce), vyplývajících zejména z aktuálních úkolů a požadavků knihoven. Stav je obdobný minulému roku.

Konzultace jsou poskytovány telefonicky, emailem, případně při osobní návštěvě, v souladu s vykazováním jsou ale evidovány pouze časově náročnější konzultace delší než 30 minut. Metodické návštěvy pak probíhají přímo v knihovnách, většinou v den rozvozu nových knih a výměnných souborů, po dohodě i jindy. Konzultace i návštěvy řeší především aktuální problémy knihoven – práci s AKS, zaškolení nového personálu, pomoc se statistikou, přípravu projektů do programu VISK 3 apod.

Doporučené dvě metodické návštěvy na jednu obsluhovanou knihovnu ročně byly splněny v roce 2022 ve všech okresech.

2.2 Statistika a hodnocení činnosti knihoven

Sběr statistických dat v roce 2022 proběhl až na drobné problémy v pořádku, **celkem bylo zpracováno 219 statistických výkazů**. Data jsou ukládána v programu StatExcel, který je hrazen pro všechny okresy centrálně Krajskou vědeckou knihovnou v Liberci, a všechna uložená data jsou elektronicky vložena i do systému Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu NIPOS. Statistická data se dále používají pro řadu dalších činností, například každoroční zhodnocení plnění standardů VKIS, vyhotovení výsledků činnosti knihoven aj.

2.3 Vzdělávání knihovníků, porady

Vzdělávání knihovníků v Libereckém kraji probíhalo ve dvou základních okruzích:

- Celoživotní vzdělávání knihovníků všech typů knihoven z rozpočtu regionálních funkcí a ve spolupráci s Regionálním výborem SKIP ČR, případně jinými subjekty (organizuje buď Krajská vědecká knihovna v Liberci, nebo jednotlivé pověřené knihovny)
- Vzdělávání v oblasti IT a nových technologií s podporou podprogramu VISK 2 – Mimoškolní vzdělávání knihovníků (organizuje pouze Krajská vědecká knihovna v Liberci)

Přehled vzdělávacích akcí pořádaných Krajskou vědeckou knihovnou v Liberci v rámci regionálních funkcí v roce 2022:

- Konference Současnost literatury pro děti a mládež 2022

- Valná hromada SKIP Libereckého regionu s odborným programem
- Knihovna - inspirující, tvořivá i hravá (workshop pro dětské knihovníky)
- Mediální vzdělávání a ověřování informací pro knihovníky
- Letem světem knihovního Instagramu
- Katalogizace pro začátečníky
- 3D tisk a jak na něj v knihovně
- Setkání knihovníků Libereckého kraje s odborným programem a předáváním ceny Nejlepší knihovna Libereckého kraje roku 2022
- Beseda s generálním ředitelem Národní knihovny ČR

Přehled akcí hrazených z projektu VISK 2 v roce 2022:

- Práce s programem Excel pro mírně pokročilé
- Práce s programem Excel pro pokročilé
- Možnosti využití kancelářských aplikací Google
- Katalogizace starých tisků podle pravidel MARC21/RDA
- Úprava stránek knihovny v šabloně Webnode
- Úprava digitálních videí
- Digitální obrázky a jejich úprava
- Informace státní a veřejné správy na Internetu

Oproti předchozím dvěma letům, kdy musely být některé kurzy uspořádané v online formě z důvodu protiepidemických opatření, tato překážka v roce 2022 již neplatila. Ukázalo se ale, že v případě některých kurzů knihovníci online formu preferují, a do určité míry bude v příštích letech zachována. Jistým problémem je stále účast na vzdělávacích akcích, resp. omezené možnosti některých knihovníků akcí se účastnit.

Celkově bylo knihovníkům v Libereckém kraji nabídnuto v minulém roce 30 akcí v délce 104 vyučovacích hodin, s celkovou účastí 499 osob ze 109 knihoven.

V roce 2022 se uskutečnily 2 porady ředitelů a metodiků pověřených knihoven. Při poradách byly projednávány tyto otázky - rozpočty, plány vzdělávání, informace z jednání odborných komisí a sekcí, příprava akcí, zajištění celostátních kampaní na podporu čtenářství a propagaci knihoven, probíhá výměna zkušeností apod. Porad se obvykle účastní i zástupce Krajského úřadu Libereckého kraje. **Pověřené knihovny navíc uspořádaly v tomto roce 8 dalších porad, většinou městských knihoven.**

2.4 Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Pro mnoho menších, zejména neprofesionálních knihoven v Libereckém kraji se jedná o nejdůležitější službu poskytovanou v rámci regionálních funkcí. Velké množství těchto knihoven, zejména na Semilsku, nakupuje do vlastního fondu minimálně nebo vůbec. **Celkový stav výměnného fondu v kraji se zásadně neliší od minulého roku a tvoří jej 111 406 knihovních jednotek.** Roční přírůstek výměnného fondu je o menší než v minulém roce, tvoří jej **4 252 dokumentů** (promítá se zde zdražení dokumentů, kdy za podobnou finanční částku je nakoupeno menší množství dokumentů). Většinou se jedná o knihy, ale ve výměnných souborech se dají nalézt i audioknihy, časopisy a stolní hry. Roční úbytek činil 3 208 dokumentů.

Nákup dokumentů do výměnných fondů je hrazen z krajské dotace, v roce 2022 se jednalo o částku 965 151 Kč celkem za celý Liberecký kraj, což je 12,6 % z krajské dotace. Obecně menší procento na nákup výměnného fondu z celkové dotace na regionální funkce v Libereckém kraji je vyváženo poměrně vysokým počtem nákupu do vlastních knihovních fondů knihoven, které zařizují pověřené knihovny.

Cirkulace výměnného fondu v Libereckém kraji v letech 2021 a 2022:

Region	Počet obslužených knihoven		Počet expedovaných souborů		Počet svazků v souborech	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Česká Lípa	37	37	119	122	9 549	9 165
Jablonec nad Nisou	31	31	110	114	5 318	5 489
Liberec	54	56	168	190	7 496	8 362
Semily	53	50	196	210	7 468	7 290
Celkem	175	174	593	636	29 831	30 306

Rok 2022 už nebyl znatelně dotčen pandemií COVID-19, tak jako tomu bylo v předchozích letech 2020 a 2021, ukazatele cirkulace výměnného fondu už se tedy víceméně vrátily na svou původní úroveň. Všechny obslužené knihovny obdržely v souladu se standardem nejméně dva soubory s nejméně 120 svazky, průměrný počet svazků na jednu obsluženou knihovnu pak činil 174.

2.4.1 Zajišťování dopravy spojené s výkonem regionálních funkcí

Krajská vědecká knihovna v Liberci zajišťuje dopravu spojenou s výkonem regionálních funkcí kromě Liberecka také pro Jablonecko a Semilsko (metodické návštěvy, rozvoz nových knih a výměnných souborů, nákupy knih), jednotlivé okresy mají pravidelně jednou týdně k dispozici automobil s řidičem. Na Českolipsku zajišťuje dopravu Městská knihovna Česká Lípa. **Dohromady bylo v roce 2022 v Libereckém kraji v rámci regionálních funkcí najeto 17 388 km.** V rámci nákupu a zpracování knih a distribuce výměnných fondů bylo v Libereckém kraji v roce 2022 rozvezeno přes 41 000 svazků knih.

2.5 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Revize jsou v Libereckém kraji prováděny v souladu s Knihovním zákonem a knihovnám je při nich nabízena metodická i praktická pomoc. Časově i organizačně se jedná o velmi náročnou činnost. **Počet revidovaných svazků v roce 2022 je v Libereckém kraji 132 665,** v přepočtu na 1 metodika je to přes 13 000 svazků. Počet aktualizovaných knihovních jednotek činí navíc 104 080 svazků.

2.6 Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele knihovny

V Libereckém kraji tradičně zařizují pověřené knihovny poměrně vysoký počet nákupů do vlastních knihovních fondů knihoven. Liberecký kraj vykazuje jedno z nejvyšších procent obcí, které nakupují pro své knihovny prostřednictvím pověřených knihoven, a také jednu z nejvyšších finančních částek na nákup do vlastních fondů knihoven. **V roce 2022 tuto službu využilo v kraji 119 knihoven, pro které bylo zakoupeno celkem 8 786 svazků v hodnotě 2 198 128 Kč.** Jedné takto obslužené knihovně bylo nakoupeno v průměru 74 knih. Tuto službu v kraji využívá 57 % z obsluhovaných knihoven.

Stejně jako nákup, i zpracování knihovních fondů z prostředků provozovatelů knihoven je v Libereckém kraji běžná služba, kterou využívá 61 % z obsluhovaných knihoven. **V roce 2022 službu využilo 126 knihoven, zpracovaných jednotek bylo 11 404.**

Nákup knih z prostředků obcí v rámci regionálních funkcí v roce 2022:

Region	Počet zakoupených svazků	Počet obslužených knihoven	% obslužených knihoven z obsluhovaných
Česká Lípa	3 231	31	69 %
Jablonec nad Nisou	2 179	26	76 %
Liberec	2 909	52	84 %
Semily	467	10	15 %
Celkem	8 786	119	57 %

2.7 Podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit

Podpora knihoven při transformaci na kulturní a komunitní centra obcí je již několik let zásadním úkolem metodiků – počty výpůjček i registrovaných čtenářů postupně klesají, ale knihovny přitom mají velký potenciál pozitivně ovlivnit společenské a kulturní dění v každé obci. Pandemie COVID 19 měla v tomto ohledu navíc devastující vliv na mnoho dalších kulturních subjektů v obcích – mnohé zanikly, a obecní knihovna je v mnoha případech poslední podobnou kulturní institucí v obci. V Libereckém kraji je poskytována pomoc v tomto směru převážně metodická, spočívá zejména v pořádání vzdělávacích a motivačních akcí, zprostředkování nabídek a výměně příkladů dobré praxe různou formou. Poskytnuté konzultace v této oblasti jsou statisticky započítávány mezi ostatní poskytnuté konzultace.

Celkově bylo knihovníkům v Libereckém kraji nabídnuto v minulém roce 6 vzdělávacích akcí na podporu těchto aktivit v délce 20 vyučovacích hodin, s celkovou účastí 69 osob.

Úzká spolupráce je navázána s Regionálním výborem SKIP Libereckého kraje, s kterým je pořádána (mimo jiné) i tradiční každoroční exkurze po různých knihovnách, důraz je přitom kladen na výměnu příkladů dobré praxe pro provoz i činnost knihoven. Ve spolupráci s Klubkem dětských knihoven Libereckého kraje je dvakrát ročně pořádána Inspirativní dílna, sloužící zejména k výměně zkušeností při práci s dětskými čtenáři. Podporována je i spolupráce s dalšími subjekty v místě působení knihovny, například možná spolupráce s MAS (Místní akční skupiny) i MAP (Místní akční plány). Samozřejmostí je pak zprostředkovávání nabídek, které by v tomto směru mohly být pro knihovníky relevantní.

Praktická pomoc při podpoře vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit pak tento rok činila 5 akcí pro 5 obslužených knihoven. Toto statistické vykazování je pro pověřené knihovny stále nové, lze předpokládat zvyšující se tendenci v průběhu dalších let.

2.8 Servis automatizovaných knihovnických systémů

Služba byla v roce 2022 poskytována 95 knihovnám ve třech okresech, na Českolipsku, Liberecku a Semilsku, a proběhlo dohromady 207 zásahů. Na Českolipsku je zapojeno 29 knihoven do systému Tritius REKS, na Liberecku 54 knihoven v systému Clavius REKS, a na Semilsku 13 knihoven opět do Tritius REKS. Ostatní knihovny si servis automatizovaných systémů hradí samy, ale vždy je jim nabídnuta metodická pomoc.

V roce 2022 začal postupný přechod neprofesionálních knihoven okresu Liberec ze systému Clavius REKS do systému ARL REGKS. Přechod je plánován na tři roky, zatím je připojeno 6 knihoven. Po zapojení všech knihoven dojde k podstatnému zjednodušení práce pro liberecké metodiky, kteří již nebudou muset pracovat ve dvou systémech zároveň.

2.9 Další služby zajišťované pověřenými knihovnami

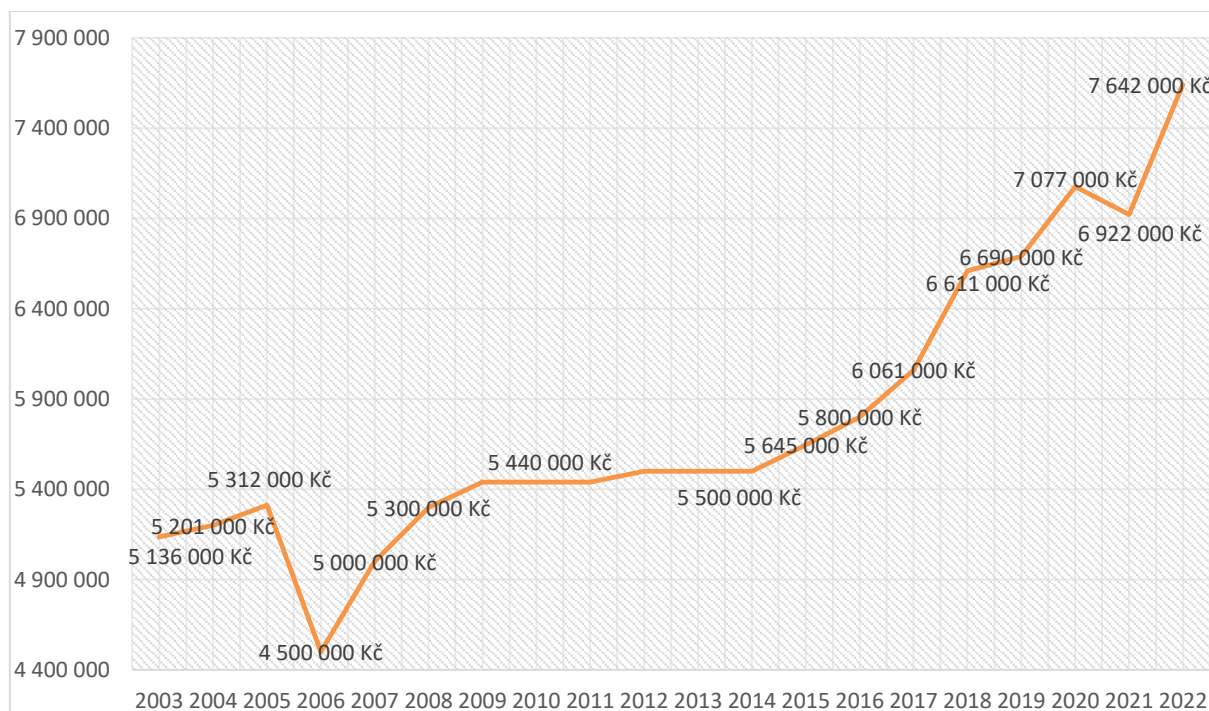
Mezi další služby, které jsou poskytovány obsluhovaným knihovnám, patří zejména tyto:

- Tvorba webových stránek pro knihovny regionu, na krajské i okresní úrovni
- Pomoc při tvorbě a aktualizaci webových stránek obsluhovaných knihoven
- Spolupráce s knihovnami se speciálními fondy a se školními knihovnami
- Distribuce materiálů pro knihovny (materiály k celostátním kampaním, metodické publikace apod.)
- Aktualizace údajů neprofesionálních knihoven v databázi ADR
- Objednávky a distribuce knih z projektu Česká knihovna
- Vydávání informačních listů pro knihovny apod.

3. Finanční zajištění regionálních funkcí knihoven v Libereckém kraji

Celková dotace na výkon regionálních funkcí pro rok 2022 v Libereckém kraji činila 7 642 000 Kč. Na nákup výměnného fondu bylo uvolněno celkově 965 151 Kč, což činí 12,6 % z celkové dotace přidělené na regionální funkce. Mzdové náklady tvořily 78,8 % z celkové dotace na regionální funkce, jedná se o částku 6 023 262 Kč.

Vývoj financování regionálních funkcí v Libereckém kraji v letech 2003-2022:

Náklady na výkon regionálních funkcí byly v roce 2022 hrazeny pověřeným knihovnám z dotace Libereckého kraje na základě smluv uzavřených mezi Libereckým krajem a jednotlivými pověřenými knihovnami. Pro Krajskou vědeckou knihovnu v Liberci se částka na výkon regionálních funkcí od roku 2016 stala součástí příspěvku na činnost a není samostatně vyúčtovávána, její reálná výše je tedy zjištěna vždy až po proběhnutí roku. Toto se projevilo roku 2021 poklesem finanční částky pro okres Liberec a krajskou funkci, a tím i ke snížení celkové částky na regionální funkce - z důvodu pandemie byla vyšší nemocnost a více se využívalo ošetřovné, a tudíž klesly mzdové náklady. V roce 2022, kdy již byla situace normální, je opět vidět rostoucí trend dotace. V roce 2022 došlo v září k zákonnému navýšení mezd státním zaměstnancům, které bylo Libereckým krajem reflektováno a došlo k navýšení dotace pro pověřené knihovny i krajskou knihovnu.

Rozdělení dotace pro regionální funkce v Libereckém kraji v letech 2019-2022:

Region	2019	2020	2021	2022
Česká Lípa	1 506 000 Kč	1 576 000 Kč	1 576 000 Kč	1 660 000 Kč
Jablonec nad Nisou	1 184 000 Kč	1 236 000 Kč	1 235 000 Kč	1 303 000 Kč
Liberec	2 490 000 Kč	2 688 000 Kč	2 534 000 Kč	3 020 000 Kč
Semily	1 510 000 Kč	1 577 000 Kč	1 577 000 Kč	1 659 000 Kč
Celkem	6 690 000 Kč	7 077 000 Kč	6 922 000 Kč	7 642 000 Kč

Celkově je dotace na výkon regionálních funkcí již několik let zařazena do mandatorních výdajů Libereckého kraje, s jejím schválením v základní výši proto nebývají problémy.

Obecně platí, že pro kvalitní fungování regionálních funkcí je klíčové stabilní financování a jeho navázání na reálné změny v jednotlivých výdajích. Vzhledem k tomu, že téměř 80 % výdajů směřuje na pokrytí mzdových nákladů pracovníků zajišťujících regionální funkce, je nutná valorizace financí při navyšování platů pracovníků ve státní správě (kultuře). Obdobně, pro nákup výměnného fondu a ostatní náklady, je nutná valorizace dotace dle vývoje inflace. Jelikož je pro udržení nastaveného systému nejdůležitější udržení kvalifikovaného personálu, při jakékoli nečekané finanční situaci je nutná minimalizace ostatních výdajů. To se však vždy musí nutně odrazit v míře a kvalitě poskytovaných služeb. Proto by pro financování regionálních funkcí bylo optimální každoroční postupné a systémové navyšování dotace, jak je navrženo i v Konceptu zajištění výkonu regionálních funkcí v knihovnách Libereckého kraje 2021-2027.

Příloha: Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí v roce 2022

0	Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022
1	Kraj	Liberecký	Liberecký	Liberecký	Liberecký	Liberecký	Liberecký
2	Název knihovny (v krajském sumáři počet PK)	MĚK Česká Lípa	MĚK Jablonec n. N.	MĚK Semily	Okres Liberec	Krajská funkce	Celkem
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	2,50	2,00	2,50	3,00	1,50	11,50
4	Počet obsluhovaných knihoven	45	34	67	62	3	211
5	Poradenská a konzultační činnost						
6	počet obslužených knihoven	45	34	50	62	25	216
7	počet poskytnutých konzultací	112	165	50	325	41	693
8	počet metodických návštěv	205	78	162	129	12	586
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01						
10	počet obslužených knihoven	45	34	67	62	3	211
11	počet zpracovaných statistických výkazů	49	38	71	56	5	219
12	Vzdělávání knihovníků, semináře						
13	počet obslužených knihoven	2	6	7	23	71	109
14	počet všech vzdělávacích akcí	2	4	1	4	19	30
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci výkonu RF	2	4	1	4	10	21
16	z toho (z ř. 15): počet akcí realizovaných online	0	0	0	0	0	0
17	z toho (z ř. 15): počet akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	2	0	1	0	3	6
18	počet všech účastníků	3	8	8	105	375	499
19	z toho (z ř. 18): počet účastníků akcí v rámci RF	3	8	8	105	292	416
20	z toho (z ř. 19): počet účastníků online akcí	0	0	0	0	0	0
21	z toho (z ř.19): počet účastníků akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	3	0	8	0	58	69
22	počet všech vyučovacích hodin	4	4	5	8	83	104
23	z toho (z ř. 22): počet vyučovacích hodin v rámci RF	4	4	5	8	38	59
24	z toho (z ř. 23): počet vyučovacích hodin na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	4	0	5	0	11	20
25	Porady						
26	počet obslužených knihoven	6	10	7	23	3	49
27	počet akcí	1	3	1	3	2	10
28	počet účastníků	10	10	10	50	29	109
29	Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit						
30	Počet obslužených knihoven	0	0	2	0	3	5
31	Počet akcí, zásahů	0	0	2	0	3	5
32	Pomoc při revizi a aktualizaci KF						
33	počet obslužených knihoven	5	6	9	16	0	36
34	z toho počet revidovaných knihoven	4	5	5	15	0	29
35	počet revidovaných knihovnických jednotek	29 909	16 877	33 194	52 685	0	132 665
36	počet aktualizovaných knihovnických jednotek	36 830	18 803	32 592	15 855	0	104 080

37	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF						
38	počet obslužených knihoven	31	26	10	52	0	119
39	počet nakoupených knihovních jednotek	3 231	2 179	467	2 909	0	8 786
40	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF						
41	počet obslužených knihoven	32	26	16	52	0	126
42	počet zpracovaných knihovních jednotek	3 444	2 844	2 021	3 095	0	11 404
43	Výměnný fond (v knihovních jednotkách)						
44	stav výměnného fondu k 31. 12. daného roku	26 954	11 007	29 027	44 418	0	111 406
45	roční přírůstek VF	1 146	576	1 039	1 491	0	4 252
46	roční úbytek VF	652	542	1 007	1 007	0	3 208
47	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkci	1 095	576	921	1 491	0	4 083
48	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků obce	0	0	0	0	0	0
49	z ř. 45 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů, příp. dary	51	0	118	0	0	169
50	Cirkulace VF						
51	počet obslužených knihoven	37	31	50	56	0	174
52	počet expedovaných souborů	122	114	210	190	0	636
53	počet svazků v souborech	9 165	5 489	7 290	8 362	0	30 306
54	Servis automatizovaného knihovního systému (AKS)						
55	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu AKS	29	0	14	52	0	95
56	počet akcí, zásahů	61	0	42	104	0	207
57	Doprava v rámci výkonu RF						
58	počet obslužených knihoven	45	0	67	62	0	174
59	počet ujetých km	3 449	0	0	0	13 939	17 388
60	Výkaz financování regionálních funkcí knihoven						
61	(pouze z finančních prostředků kraje)	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022
62	Kraj	Liberecký	Liberecký	Liberecký	Liberecký	Liberecký	Liberecký
63	Název knihovny (v krajském sumáři počet PK)	MěK Česká Lípa	MěK Jablonec n. N.	MěK Semily	Okres Liberec	Krajská funkce	Celkem
64	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	298 463,80	162 591,57	256 159,88	382 438,01	40 834,00	1 140 487,26
65	z toho : nákup knihovního fondu	257 975,79	141 224,30	213 909,10	352 042,00	0,00	965 151,19
66	Spotřeba energie (číslo účtu 502)	26 297,70	4 179,59	0,00	0,00	0,00	30 477,29
67	Opravy a udržování (číslo účtu 511)	0,00	1 698,00	0,00	13 127,33	26 254,67	41 080,00
68	Cestovné (číslo účtu 512)	7 092,00	965,00	8 904,00	16 725,75	5 575,25	39 262,00
69	Ostatní služby (číslo účtu 518)	38 824,50	7 278,84	103 054,30	129 535,90	86 591,75	365 285,29
70	z toho : doprava	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
71	z toho : servis AKS	0,00	1 571,42	0,00	74 609,65	0,00	76 181,07
72	z toho : nákup licence na el. zdroje	10 236,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 236,00
73	z toho : nákup knihovnických služeb	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
74	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	947 120,00	816 916,00	968 828,00	1 127 096,00	591 404,00	4 451 364,00
75	z toho : platy zaměstnanců	947 120,00	816 916,00	893 592,00	1 088 926,00	586 483,00	4 333 037,00
76	z toho : ostatní osobní náklady	0,00	0,00	75 236,00	38 170,00	4 921,00	118 327,00

77	Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	323 164,00	266 882,00	302 035,22	368 056,99	198 231,25	1 458 369,46
78	Sociální náklady (zákonné a jiné s.n.) (číslo účtu 527 a 528)	18 942,00	40 256,00	20 058,60	22 542,92	11 728,66	113 528,18
79	Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
80	Ostatní provozní náklady (neuvedeny v ř. 64, 66 - 69, 74, 77 -79)	0,00	2 061,00	0,00	0,00	0,00	2 061,00
81	Provozní náklady celkem (součet ř. 64, 66 - 69, 74, 77 - 80)	1 659 904,00	1 302 828,00	1 659 040,00	2 059 522,90	960 619,58	7 641 914,48
82	Investiční náklady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
83	Náklady celkem (z krajské dotace) (součet ř. 81 a 82)	1 659 904,00	1 302 828,00	1 659 040,00	2 059 522,90	960 619,58	7 641 914,48
84							
85	Přidělená dotace (krajská)	1 659 904,00	1 302 828,00	1 659 040,00	2 059 522,90	960 619,58	7 641 914,48
86	Vráceno	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
90							
91	Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů (vlastní						
92	prostředky knihovny, obce, další zdroje, sponzorské dary)	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022
93	Náklady	0,00	45,65	0,00	0,00	0,00	45,65
94	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	0,00	45,65	0,00	0,00	0,00	45,65
95	z toho: na nákup knihovního fondu*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
96	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
97	z toho : platy zaměstnanců	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
98	z toho: ostatní osobní náklady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
99	Zákonné sociální a zdravotní pojištění (číslo účtu 524)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
100	Ostatní provozní náklady (neuvedené v ř. 94, 96, 99)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
101	Provozní náklady celkem (součet ř. 94, 96,99,100)	0,00	45,65	0,00	0,00	0,00	45,65
102	Investiční náklady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
103	Náklady celkem (součet ř. 101 + 102)	0,00	45,65	0,00	0,00	0,00	45,65
104							
105	Finanční prostředky obcí na fond knihoven a jeho zpracování**	776 680,88	628 304,41	115 913,61	678 229,00	0,00	2 199 127,90
106	Na nákup (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostředků obcí)	776 680,88	628 304,41	114 913,61	678 229,00	0,00	2 198 127,90
107	Na zpracování (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostředků obcí)	0,00	0,00	1 000,00	0,00	0,00	1 000,00
108							
109	Další finanční podpora knihoven z krajského rozpočtu						
110	(mimo prostředky určené na RF)***	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022	Rok 2022
111	Celkové částky, které knihovny získaly v daném roce	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
112	Z krajských grantových programů určených nejen knihovnám	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
113	Z krajských grantových programů určených výhradně knihovnám	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
114							
115	Podíl obcí na nákupu výměnného fondu ****						
116	Počet obcí přispívajících na nákup výměnného fondu	0	0	0	0	0	0
117	Částka poskytnutá na výměnný fond (za přispívající obce celkem)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zpracovala: PhDr. Michaela Staňková v březnu 2023 v Liberci

Text byl zpracován na základě podkladů knihoven pověřených výkonem regionálních funkcí v Libereckém kraji.

Zřizovatelem Krajské vědecké knihovny v Liberci je Liberecký kraj.